RAADSVOORSTEL

gemeente Rheden

Onderwerp

Vaststellen Verordening rechtspositie raadsleden en raadsvolgers

Datum raadsvergadering	17 december 2024
Thema programmabegroting	n.v.t.
Portefeuillehouder	n.v.t.
Zaaknummer	Volgt

Samenvatting

De rechtspositie van raadsleden en raadsvolgers is geregeld in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Op basis van deze besluiten kan nog slechts een beperkt aantal zaken rechtspositioneel worden geregeld en/of nader worden ingevuld in een lokale verordening. De huidige verordening is verouderd. Met het onderhavige voorstel wordt deze verordening ingetrokken en vervangen door een nieuwe, waarbij gebruik is gemaakt van de modelverordening Rechtspositie raads- en commissieleden van de VNG.

Voorgesteld besluit

1. De Verordening rechtspositie raadsleden en raadsvolgers Rheden 2024 vast te stellen

Inleiding

Op 1 januari 2019 zijn het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers in werking getreden. Daarmee werden de rechtspositieregels die tot dan toe golden voor alle voorzitters, dagelijks bestuurders en volksvertegenwoordigers van de gemeenten, provincies en waterschappen in één besluit en één regeling samengevoegd.
Naar aanleiding hiervan is de verordening Rechtspositie raadsleden en raadsvolgers op 26 februari 2019 aangepast, waarbij er een grondslag werd opgenomen voor een uitkering aan raadsleden van een vergoeding voor het treffen van voorzieningen voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden. Hoewel de verordening daarmee geactualiseerd leek bleek achteraf dat hierin geen uitvoering is gegeven aan een andere belangrijke wijziging, te weten het recht van raadsleden en raadsvolgers op een (uniforme) vergoeding van reiskosten die zij maken om de vergaderingen van de gemeenteraad bij te wonen (“woon-werkverkeer”) en voor reis- en verblijfkosten voor andere reizen die zij maken.
In februari 2024 zijn er opnieuw enkele wijzigingen aangebracht in het voornoemde Rechtspositiebesluit en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Deze zijn verwerkt in de modelverordening van de VNG.

Beoogd effect

Met de voorgestelde verordening zijn de lokale regels op het gebied van de rechtspositie van raadsleden en raadsvolgers in overeenstemming met de landelijke wet- en regelgeving.

Argumenten

1.1 De verordening is verouderd en dient herzien te worden

De huidige verordening is niet (geheel) in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals die geldt vanaf 1 januari 2019, waaronder het ontbreken van regels ten aanzien van een

reiskostenvergoeding. Daarnaast dient een aantal noodzakelijke technische wijzigingen te worden aangebracht, waaronder de verwijzing naar artikelen van gewijzigde wetgeving. Door gebruik te maken van de modelverordening van de VNG, die voor het laatst is herzien in februari 2024, beschikt de raad weer over een actuele verordening.

Kanttekeningen en/of risico's

1. Rheden heeft op dit moment geen bijzondere commissies
Artikel 2 van de verordening regelt de toelage die een raadslid ontvangt wanneer die deelneemt in een door de raad ingestelde onderzoekscommissie of bijzondere commissie. Dit is alleen van toepassing wanneer de raad besluit tot het instellen van een dergelijke commissie. Op dit moment is hiervan geen sprake.

2. In de verordening is ruimte voor lokale keuzes
Er bestaat ruimte om de toelage voor leden van bijzondere commissies vast te stellen. Het maximaal toe te kennen bedrag wordt jaarlijks door het Rijk bepaald. In deze verordening is de toelage vastgesteld op het maximale bedrag. Hierdoor wordt voorkomen dat de verordening opnieuw moet worden vastgesteld wanneer het wenselijk is om een bedrag aan te passen.

Financiën

De vast te stellen verordening brengt extra kosten met zich mee. Deze worden geschat op € 7.000 per jaar. Dit bedrag is toe te schrijven aan de reiskostenvergoeding. Op grond van voornoemd Rechtspositiebesluit hebben raadsleden en raadsvolgers recht op vergoeding van de reiskosten die zij maken voor het bijwonen van vergaderingen van de raad en commissies. De hoogte van het bedrag is geregeld in de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers en bedraagt voor dit jaar € 0,23 per kilometer. De hoogte van dit bedrag wordt elk jaar herzien.

Het recht op een reiskostenvergoeding bestaat sinds 1 januari 2019. Er wordt een passende voorziening getroffen voor allen die in de periode van 1 januari 2019 tot 31 december 2024 (of een deel daarvan) actief waren als raadslid of raadsvolger.

Vanaf 1 januari 2025 kunnen raadsleden en raadsvolgers hun reiskosten declareren middels een door de griffie ter beschikking te stellen declaratieformulier, of, zo mogelijk via een app. Het is aan de raadsleden en raadsvolgers vervolgens zelf om te bepalen of zij hiervan gebruik willen maken.

Uitvoering

Na vaststelling van de nieuwe verordening zullen de daarin opgenomen regels met terugwerkende kracht worden toegepast voor de betrokken raadsleden en raadsvolgers.

Participatie en communicatie

Na vaststelling van de nieuwe verordening wordt deze gepubliceerd op overheid.nl conform de wettelijke publicatieplicht.

Bijlagen

1. Ontwerp raadsbesluit tot vaststelling van de verordening Rechtspositie raadsleden en raadsvolgers Rheden 2024

Velp, 22 november 2024

Sjaak Leenders,
plv. griffier